T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

COP31 TÜRKİYE ANTALYA

Sayı : 30824082-610-17089345 22 Ekim 2026
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km. No: 278 Çankaya / Ankara
İrtibat: Tel:
Faks: e-posta: elektronik ağ: www.csb.gov.tr

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN İBRAHİM AKIN'IN
TBMM 7/40395 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

7/40395
GK 111

SORULAR

İzmir'in Aliağa ilçesine bağlı Şehit Kemal Mahallesi'nde faaliyet gösteren ve atık/çamur depolama ile bertaraf faaliyetleri yürüttüğü belirtilen tesis hakkında bölge halkı tarafından uzun süredir ciddi çevresel kaygılar dile getirilmektedir. Evrensel Gazetesinde yer alan haberlerde yurttaşlar, bölgede yasadışı biçimde döküldüğü iddia edilen atıkların tarım ve hayvancılık faaliyetlerini besleyen su kaynakları açısından büyük risk oluşturduğunu ifade etmektedir. Haberde ayrıca, "solar kurutma" yöntemi adı altında günlük ortalama 50 kamyon endüstriyel çamurun bölgeye taşındığı, geniş arazide açılan çukurlara atıkların doğrudan dökülerek üzerinin toprakla kapatıldığı ve alanda yeterli sızdırmazlık ile yer altı suyu koruma sistemlerinin bulunup bulunmadığının belirsiz olduğu ileri sürülmektedir.

Tesisin Arap Deresi'ne yakın konumda bulunması, söz konusu derenin Devlet Su İşleri'ne ait Çıtak Barajı havzası ile bağlantısı ve Güzelhisar, Çıtak, Samurlu ile Şehit Kemal yerleşimleri başta olmak üzere geniş bir kırsal alanın ortasında faaliyet göstermesi, olası bir çevresel felaket riskini büyüten unsurlar olarak gösterilmektedir.

Bölge halkı tarafından dile getirilen iddialarda, tehlikeli atıkların kontrolsüz biçimde bölgeye taşındığı, bu atıkların kaynağının yeterince denetlenmediği ve sanayi kuruluşlarından gelen atıkların bertaraf süreçlerinin şeffaf olmadığı yönünde ciddi şüpheler bulunmaktadır. Yurttaşlar, başta Bakanlığınız olmak üzere yerel yönetimler, su ve kanalizasyon idareleri ile bölgedeki sanayi tesislerinin atık denetimleri konusunda gerekli sorumlulukları yerine getirmediğini ileri sürmektedir.

2872 sayılı Çevre Kanunu ve ÇED Yönetmeliği uyarınca çevresel risk doğurabilecek faaliyetlerde önleyici denetim, kirletenin sorumluluğu ilkesi ve halkın bilgilendirilmesi temel yükümlülüklerdir. Bölge halkının dile getirdiği iddialar, söz konusu tesisin izin, denetim ve çevresel etki süreçlerinin mevzuata uygun yürütülüp yürütülmediği konusunda kamuoyunda ciddi soru işaretleri doğurmaktadır.

Bu bağlamda;

1) Ekovar Çevre Grup A.Ş.'ye ait söz konusu tesis hangi çevre lisans ve izinleri kapsamında faaliyet göstermektedir? Lisans kapsamı hangi atık türlerini içermektedir?
2) Ekovar Çevre Grup A.Ş.'nin Milli Savunma Bakanlığı tarafından 10 Mayıs 2025 - 12 Mart 2027 tarihleri arasında ihalelerden yasaklandığı iddiası doğru mudur? Bu durum

şirketin çevre lisansı ve faaliyet izinleri açısından Bakanlığınızca değerlendirilmiş midir?

3) Ekovar Grup Çevre'ye ait lisanslı olduğu belirtilen 40-50 tır ile yaklaşık 1000-1500 ton arıtma çamuru, tehlikeli atık ve cüruf taşınmasının mevzuata uygunluğu nasıl denetlenmektedir?

4) Tesisin faaliyetlerine konu olan atıkların niteliği nedir ve bu atıkların kaynağı hangi kurum ve sanayi kuruluşlarıdır?

5) "Solar kurutma" yöntemi adı altında günlük ortalama 50 kamyon endüstriyel çamurun bölgeye taşındığı iddiası doğru mudur? Bu yöntem Atık Yönetimi mevzuatı açısından bilimsel ve yasal olarak uygun mudur?

6) Bölge halkının iddia ettiği gibi, tehlikeli veya endüstriyel atıkların kontrolsüz ya da mevzuata aykırı şekilde bölgeye döküldüğüne ilişkin Bakanlığınıza ulaşan şikâyet veya tespit var mıdır?

7) Tesis alanında tehlikeli ve endüstriyel atıkların depolandığı bölgelerde sızdırmazlık sistemi, geçirimsiz zemin uygulaması ve yer altı suyu koruma önlemleri bulunmakta mıdır? Bu konuda yapılmış denetim raporları nelerdir?

8) Tesisin Arap Deresi ve Çıtak Barajı havzasına yakın konumda olması nedeniyle Bakanlığınız tarafından yapılmış özel bir çevresel risk değerlendirmesi bulunmakta mıdır?

9) Tesis faaliyetlerinin çevredeki yerleşimler ve tarım alanları açısından çevre felaketine yol açma ihtimali konusunda Bakanlığınızca hazırlanmış bilimsel rapor var mıdır?

10) Aliağa Organize Sanayi Bölgesi, SOCAR, Petkim ve benzeri sanayi tesislerinden çıkan atıkların bu tesise gönderildiği iddiaları doğru mudur? Doğruysa bu atıkların denetimi nasıl yapılmaktadır?

11) Bakanlığınız tarafından tesise ilişkin bugüne kadar yapılan denetim sayısı kaçtır ve bu denetimlerde hangi çevresel ihlaller tespit edilmiştir?

CEVAPLAR

Bahse konu adreste faaliyet gösteren tesisin adı Ekoland Çevre Yönetimi İnşaat Ticaret Anonim Şirketi Aliağa Şubesi olup, tesisin Tehlikeli Atık Ön İşlem Tesisleri ve Tehlikesiz Atık Ön İşlem Tesisleri konulu 26.09.2025 onay tarihli Geçici Faaliyet Belgesi bulunmaktadır. Tesis lisansı kapsamında genel olarak arıtma çamurlarını içeren atık kodlarını almaktadır. Bununla birlikte,Bakanlığımız kayıtlarında Ekoland Çevre Yönetimi İnşaat Tic. A.Ş. Aliağa Şubesi ünvanlı işletmenin Ekovar Çevre Grup A.Ş.'ye ait olduğuna ilişkin herhangi bir bilgi/belge bulunmamaktadır.

Çevre Kanunu, Atık Yönetimi Yönetmeliği ve ilgili mevzuat hükümlerine göre atıkların Çevre İzin ve Lisans Belgesi bulunan atık işleme tesislerinde işlenmesi zorunludur. Tehlikeli atıklar, ilgili mevzuat doğrultusunda lisanslı atık taşıma araçlarıyla taşınmakta; üretim noktasından bertaraf tesisine kadar olan taşıma ve yönetim süreci MoTAT (Mobil Atık Takip Sistemi) ile izlenmektedir. Taşıma yapan araçların fiziki uygunlukları ise lisanslandırma döneminde denetlenmektedir.

Tesiste solar kurutma prosesinin uygulanması nedeniyle kabul edilen atıklar çamur atıkları olup, atık kaynağı genel olarak atıksu arıtma tesisleridir.

Ekoland Çevre Yönetimi İnşaat Ticaret Anonim Şirketinin lisansı kapsamında alabileceği atık listesine yukarıda yer verilmiş olup, adı geçen firmalarda yapılan denetimlerde atıkların gönderildiği tesislerin yeterliliği sorgulanmaktadır.

Adı geçen tesise denetim ve başvuru kapsamında toplam 7 adet denetim gerçekleştirilmiş; uygunsuz atık depolama, bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeme ve toprak kirliliğine neden olmaktan 3 adet idari yaptırım uygulanmıştır.

02.04.2015 tarihli ve 29314 sayılı Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 9. maddesi (ğ)bendi ile atık üreticileri "Atık beyan formunu bir önceki yıla ait bilgileri içerecek şekilde her yıl Ocak ayı itibariyle başlamak üzere en geç Mart ayı sonuna kadar Bakanlıkça hazırlanan çevrimiçi uygulamalar kullanılarak doldurmak, onaylamak, çıktısını almak ve beş yıl boyunca bir nüshasını saklamakla" yükümlü kılınmıştır. Bu kapsamda Bakanlığımızca geliştirilen çevrimiçi bir uygulama Atık Beyan Sistemi (TABS) üzerinden, atık üreticileri tesislerinde oluşan ve geri kazanım/bertaraf edilmek üzere atık işleme tesislerine gönderdikleri atıkları beyanlarını gerçekleştirmektedirler. Ayrıca 2022/4 sayılı Kütle Denge Bildirimleri Genelgesi kapsamında Genelgenin Ek-1'inde listelenen faaliyet konularında Özel Faaliyet Belgesi (ÖFB) verilen tesisler ve GFB/Çevre İzin ve Lisans Belgesi'ne sahip atık işleme tesislerince çevrimiçi Atık Yönetim Uygulaması (ATYÖN)/ Kütle Denge Sistemi (KDS) kullanılarak bildirim yapılır hükmü doğrultusunda atık işleme tesislerinin atık kabul, atık geri kazanım/bertaraf bilgileri kayıt altına alınmaktadır. Bu kapsamda, atık beyanları ve kütle denge bildirimleri Atık Yönetim Uygulaması üzerinden kayıt altına alınarak izleme, denetleme ve raporlama faaliyetlerinde kullanılmaktadır.